

אנ"א, גיוולק קצצק אמת

תוכנית חינוכית-

חידון התנ"ך

חידון התנ"ך

הוראות למדריך:

מטרת הפעילות:

1. המשתתפים ירכשו ידע בנושאים הקשורים לתנ"ך.

קהל יעד:

1. בתי ספר בכיתות ז'-יב'.
2. קבוצות מבוגרים.

פעילות:

א. לפניך 2 מצגות בשתי רמות קושי (השאלות מופיעות בנספח בסיום המסמך):

1. רמת קושי קלה-בינונית.
2. רמת קושי קשה.

ב. תוכן המצגות: בכל מצגת יש 25 שאלות. לכל שאלה יש 4 תשובות כאשר רק תשובה אחת נכונה. השאלות מלוות בשירים וסרטונים המופעלים באופן אוטומטי במעבר לשקופית.

ג. זמן ואופן בחירת התשובות: לכל שאלה מוקצה זמן של 30 שניות למתן תשובה באמצעות לחיצה על השלטים שבערכה.

תפקיד המנחה:

1. לפני הפעילות עליך לפרוס את שלטי ערכת איזיקליק במושבים.
2. עליך להסביר למשתתפים את אופן הפעילות, דרך בחירת התשובות והזמן המוקצה לכל שאלה.
3. עליך להפעיל את מערכת האיזיקליק הקיימת על המחשב ולפעול לפי השלבים הבאים:

- בחירת "פעילות"
- בחירת הכיתה המתוכנתת במערכת.

- לחיצה על הצלמית של "PowerPoint".
- לחיצה על המצגת ברמת הידע המתאימה לקבוצה :
  - המרוץ אכסניות תנך
  - המרוץ אכסניות תנך רמה גבוהה.
- **הרצת המצגת**- עליך להקליק ולעבור משקופית לשקופית. לאחר כל שקופית שאלה קיימת שקופית תשובה. עליך להסביר למשתתפים מהי התשובה הנכונה ולהרחיב מדוע זוהי התשובה הנכונה (לפי הכתוב בשקופיות התשובות).
- לאחר כל שקופית שאלה ניתן להציג בפני המשתתפים גרף שיציג את התשובות שענה כל משתתף. לשם כך, יש ללחוץ על צלמית שנראית כמו לוח כתיבה.
- 4. **המנצח** : המשתתף שענה נכון על מספר הרב ביותר של שאלות.
- 5. בסיום הפעילות ניתן להציג למשתתפים גרף מרכזי של כל התשובות שענו. לשם כך, יש לסגור את המצגת ולבחור באפשרות "דו"ח". בחלון השמאלי יש לבחור את המצגת הנכונה לפי הכיתה, השעה והתאריך של הפעילות. ניתן לבחור בסוג הגרף הרצוי מבין האפשרויות בתחתית החלון השמאלי.

שאלות ותשובות המצגת

רמה קלה

1. על איזה גיבור מסופר שהיכה אריה?

תשובה : שמשון

שמשון היכה את האריה : "וְהָיָה כְּפִיר אַרְיֹת, שָׁאֵג לְקִרְאָתוֹ וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ ה' וַיִּשְׁפָּעֵהוּ כְּשֶׁשַׁע הַגְּדִי... " (שופטים יד, 5-6).

2. מאיזו עיר הפליגה האונייה שלקח יונה?

תשובה : יפו

יונה סירב להתנבא על נינוה ועל כן לקח אניה מיפו וברח לתרשיש : " וַיִּקָּם יוֹנָה לְבָרֵךְ תְּרַשִּׁישָׁה מִלְפָּנָי ה' וַיֵּרָד יָפוֹ וַיִּמָּצָא אֲנִיָּה בָּאָה תְרַשִּׁישׁ... " (יונה א, 3). גם בעכו, אילת וקיסריה היה אמנם נמל בתקופות שונות אבל ביפו היה כנראה הנמל הבולט בתקופת המקרא וגם העצים שהובאו לשלמה לצורך בניית בית המקדש הגיעו מהעיר צור ליפו.

3. איזה עץ הצל על ראשו של יונה?

תשובה : קיקיון

א"כ, חילוק בצדק אמת

כשיזונה המתין לדעת מה יקרה לעיר נינוה- כלומר האם אכן ה' יחוס על נינוה ולא יחריב אותה, הוא עשה לו סוכה וה' זימן קיקיון שהצל על ראשו של יונה. למחרת תולעת אכלה את הקיקיון ויונה ביקש את נפשו למות. ה' הוכיח אותו: "ויאמר ה' אתה חסֶת על הקיקיון אֲשֶׁר לֹא עֲמַלְתָּ בוֹ וְלֹא גִדַּלְתָּו שָׁבֹן לִילָה הָיָה וּבֹן לִילָה אֶבֶד וְאֲנִי לֹא אֲחֹס עַל נִינוּה הָעִיר הַגְּדוּלָה אֲשֶׁר יֵשׁ בָּהּ הַרְבֵּה מִשָּׂתִים עֲשָׂרָה רְבוּ אָדָם אֲשֶׁר לֹא יָדַע בֵּין יָמֵינוּ לְשִׂמְאֵלוֹ וּבְהִמָּה רָבָה?" (יונה פרק ד).

4. כיצד מתוארת רבקה?

תשובה: טובת מראה מאוד

"וְהַנְּעִרָה טֹבַת מְרָאָה מְאֹד... וַתֵּרֶד הָעֵינָה וַתִּמְלֵא כֶּדָה וַתַּעַל" (בראשית כד, 16).

5. כמה זמן שהה נח בתיבה?

תשובה: כשנה

הגשם אמנם ירד 40 יום ו-40 לילה אבל נח חיכה עד שהאדמה תתיבש וזה לקח כשנה שהרי נח כנס לתיבה בחודש השני בשבעה עשר יום לחודש ואז החל המבול ובחודש השני בשבעה ועשרים יום לחודש יבשה הארץ ואז נצטווה נח לצאת מן התיבה (בראשית ז, 11; ח, 14).

6. את מי שלח נח בפעם הראשונה כדי לברר האם אפשר לצאת מהתיבה?

תשובה: את העורב

נח שלח תחילה את העורב אך העורב חג סביב התיבה: "וַיִּשְׁלַח אֶת הָעֹרֵב וַיֵּצֵא וַיָּצֹא וְשׁוֹב עַד- וַיִּבְשֹׁת הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ (בראשית ח, 7 על פי פירוש רש"י) ואז שלח את היונה 3 פעמים- תחילה היא חזרה אליו. בפעם השנייה היא חזרה אליו עם עלה זית בפיה ובשלישית לא חזרה אליו יותר.

7. היכן גרה האישה המפורסמת שנעשה לה נס באמצעות אליהו הנביא?

תשובה: צרפת

בעקבות הבצורת שגזר אליהו בימי אחאב הגיע אליהו לצרפת אשר לצידון ושם עשתה לו אשה אלמנה עוגה קטנה. אליהו הבטיח לה ש"כִּד הַקָּמֹחַ לֹא תִכְלָה וְצַפְחַת הַשֶּׁמֶן לֹא תִחָסֵר עַד יוֹם תָּת ה' גִּשְׁם עַל פְּנֵי הָאָדָמָה" (מלכים א' יז, 14). ספרד נזכרת במקרא בספר עובדיה אשר בו יש רק פרק אחד: "וַיִּגְלַת יְרוּשָׁלַם אֲשֶׁר בְּסִפְרָד יִרְשׁוּ אֶת עָרֵי הַנֶּגֶב" (עובדיה א, 20). יוון נזכרת בספרי יואל, זכריה ובחזון דניאל. פרס במגילת אסתר.

8. על מי מסופר שהיה חובט חיטים בגת?

תשובה: גדעון

"וַיִּגְדְּעוּן בְּנוֹ חֲבַט חִטִּים בַּגֶּת לְהַנִּיֵס מִפְּנֵי מְדִינָן" (שופטים ו, 11).

א"כ, חילוק בדרכ אמת

כדי שהמדינים ששלטו אז באזור עפרה העיר של גדעון לא יתפסו את החיטים, הוא חבט את החיטים בגת החבויה בקרקע ולא בגורן כמקובל.

9. כיצד מצא גולית את מותו?

תשובה: מאבן שפגעה במצחו

גלית מצא את מותו מהאבן 'ששלח' למצחו דוד: "וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶת יָדוֹ אֶל הַכְּלִי וַיִּקַּח מִשָּׁם אֶבֶן וַיִּקְלַע וַיָּדָף אֶת הַפְּלִשְׁתִּי אֶל מִצְחוֹ וַתִּטְבַּע הָאֶבֶן בְּמִצְחוֹ וַיִּפֹּל עַל פְּנָיו אַרְצָה" (שמואל א' יז, 49).

10. היכן התרחש הקרב בין דוד לגולית?

תשובה: בעמק האלה

"וַיִּשְׁאוּל וַאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל נֶאֱסָפוּ וַיַּחֲנוּ בְּעֵמֶק הָאֵלֶּה וַיַּעֲרְכוּ מִלְחָמָה לְקִרְאֵת פְּלִשְׁתִּים" (שמואל א' יז, 1).

11. לאחר כמה זמן התגשם חלומו של שר המשקים לחזור לתפקידו כשר?

תשובה: לאחר 3 ימים

לאחר שיוסף פתר את חלומו של שר המשקים נאמר: "וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יוֹם הַלֵּדָת אֶת פְּרֵעָה וַיַּעַשׂ מִשְׁתָּה לְכָל-עַבְדָּיו... וַיִּשָּׁב אֶת שַׁר הַמִּשְׁקִים עַל מִשְׁקָהוּ וַיִּתֵּן הַכּוֹס עַל-כַּף פְּרֵעָה" (בראשית מ, 20-21).

12. מי מלבד משה נצטווה ציווי דומה: "שֶׁל נַעֲלָךְ מֵעַל רִגְלֶךָ...?"

תשובה: יהושע בן נון

שניים במקרא נצטוו ציווי דומה- משה נצטווה בסנה: "שֶׁל נַעֲלָךְ מֵעַל רִגְלֶךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲתָה עוֹמֵד עָלָיו אֲדָמַת-קֶדֶשׁ הוּא" (שמות ג, 5).
יהושע נצטווה ביריחו: "שֶׁל נַעֲלָךְ מֵעַל רִגְלֶךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲתָה עוֹמֵד עָלָיו קֶדֶשׁ הוּא" (יהושע ה, 15).

13. מה ביקשה אסתר מאחשורוש לאחר שהלה הושיט לה את שרביט הזהב?

תשובה: להזמין את המלך למשתה עם המן

לאחר שאחשורוש הושיט לאסתר את שרביט הזהב הוא שאל אותה: "מַה לָּךְ אֲסַתֵּר הַמְּלֶכָה וּמַה בְּקִשְׁתְּךָ עַד חֲצֵי הַמְּלָכוֹת וַיִּנְתֵּן לָּךְ". אסתר ענתה: "אִם עַל הַמֶּלֶךְ טוֹב בָּוֵא הַמֶּלֶךְ וְהָמֵן הַיּוֹם אֶל-הַמִּשְׁתָּה אֲשֶׁר עֲשִׂיתִי לוֹ" (אסתר ה, 2-4).

בהמשך המגילה אחשורוש שוב מושיט לה את שרביט הזהב והיא מבקשת מהמלך להשיב את מחשבת המן להשמיד את היהודים והמלך שוב נענה.

14. באיזה מקום היה חלום יעקב המדובר?

אנ"א, גיוולק ברצק אמת

תשובה : בית אל

" וַיְחַלֵּם וְהָיָה סֵלֶם מִצֵּב אַרְצָה וְרֵאשׁוּ מִגִּיעַ הַשְּׁמַיְמָה וְהָיָה מִלְאֲכֵי אֱלֹהִים עֲלִים וַיְרִדִים בּוֹ...
וַיִּקְרָא אֶת-שֵׁם-הַמָּקוֹם הַהוּא, בֵּית-אֵל..." (בראשית כח, 12 ; 19).

15. בתנ"ך מופיעות כמה פעמים שירות של הודיה לאלוהים. איזו מן השירות הבאות איננה שירת הודיה?

תשובה : שירת האזינו

שירת האזינו שבספר דברים (פרק לב) היא היחידה שאיננה שירת הודיה. שירה זו היא שירת תוכחה לעם ישראל.

16. כמה שנים עבד יעקב בבית לבן?

תשובה : 20 שנה

יעקב עבד תמורת רחל 7 שנים, לאחר שלבן רימה אותו ונתן לו את לאה הוא עבד 7 שנים נוספות תמורת רחל ו-6 שנים נוספות עבד תמורת הצאן של לבן וכך אומר יעקב ללבן: "עַבְדְּתִיךָ אַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּשִׁפְתֵי בְּנִתֶיךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּצֹאנְךָ וַתַּחַלֵּף אֶת מִשְׁכַּבְּתִי עִשְׂרֵת מָנִים" (בראשית לא, 41).

17. מה קרה לאשת לוט בעת החרבת העיר סדום?

תשובה : הסתכלה לאחור ונהפכה לנציב מלח

אשת לוט לא שהתה לאזהרת המלאכים הביטה לאחור ונהפכה לנציב מלח: "וַתִּבֶּט אֶשְׁתּוֹ מֵאַחֲרָיו וַתְּהִי נָצִיב מְלַח" (בראשית יט, 26).

18. השלם: "וַיִּהְיֶה ה' רוּחַ יָם תִּזְק מְאֹד, וַיִּשָּׂא אֶת _____ וַיִּתְקַעְהוּ יָמָה סוּף".

תשובה : הארבה (שמות י, 19)

19. על מה הודתה חנה בשירת חנה?

שמואל

תשובה : חנה הודתה על הולדת בנה שמואל (שמואל א', פרק ב, 1-10)

20. מי הדמות העולה מסרטון האנימציה שלפניכם?

תשובה : שמשון

לאחר ששמשון מכה את האריה נאמר: "וַיִּסַּר לְרֵאוֹת אֶת מַפְלֵת הָאֲרִיָּה וְהָיָה עֲדַת דְּבוּרִים בְּגוֹיֹת הָאֲרִיָּה וַדְּבֹשׁ וַיְרִדְהוּ אֶל-כַּפְּיוֹ וַיִּלְךְ הַלּוֹךְ וְאָכְלִי" (שופטים יד, 8-9).

גם יונתן אכל מהדבש שהיה ביער על פני השדה אבל הוא לא קשור לאריה (שמואל א', יד, 25-26).
יחזקאל אכל מגילה שהייתה מתוקה בפיו כדבש (יחזקאל ג, 3).

21. למה הפכו הפלישתים את שמשון בבית הכלא?

תשובה : לטוחן

לאחר שהפלישתים תפסו את שמשון הם ניקרו את עיניו והורידו אותו לעזה שם שימש טוחן בבית האסורים (שופטים טז, 21).

22. מה היה עונשו של קין לאחר שהיכה את הבל?

תשובה : להיות נע ונד בארץ

ה' אומר לקין: "כִּי תַעֲבֹד אֶת-הָאֲדָמָה לֹא תֹסֵף תֵּת כֹּחָהּ לָךְ נֶעַ וְנָד תִּהְיֶה בְּאֶרֶץ" (בראשית ד, 12).

23. מה לא הגיש אברהם לשלושת האנשים שנראו אליו (המלאכים)?

תשובה : מצות

אברהם הגיש לאורחיו עוגות: "וַיִּמְהַר אַבְרָהָם הָאֲהֳלָה אֶל שָׂרָה וַיֹּאמֶר מִהְרֵי שָׁלַשׁ סָאִים קָמַח סָלַת לוֹשִׁי וְעָשִׂי עֲגוֹת וְאֶל הַבָּקָר רֹץ אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן בָּקָר רֶדֶד וְיִתֵּן אֶל הַנַּעַר וַיִּמְהַר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ וַיִּקַּח חֲמֵאָה וְחֶלֶב וּבֶן הַבָּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לַפְּנִיָּהם... (בראשית יח, 6-8).
מצות אברהם לא הגיש ומי שהגיש מצות לאורחיו היה דווקא לוט (שם יט, 3).

24. מי הם השניים שדרכם נפרדו כמתואר באיור?

תשובה : השניים הם אברהם ולוט

"וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל לוֹט אֵל נָא תְּהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין רְעִי וּבֵין רְעִיךָ כִּי אֲנָשִׁים אַחִים אֲנַחְנוּ הֲלֹא כָּל הָאֶרֶץ לְפָנֶיךָ הִפְרָד נָא מֵעַלֵּי אִם הַשְּׂמָאל וְאִימָנָה וְאִם הַיְמִין וְאֲשַׁמְאִלָּהּ. וַיֹּשָׂא לוֹט אֶת עֵינָיו וַיִּרְא אֶת כָּל כְּפַר הַיַּרְדֵּן כִּי כָּלָה מִשְׁקָה לַפְּנֵי שַׁחַת ה' אֶת סְדֹם וְאֶת עֲמֹרָה כְּגֹן ה' כָּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶקָה צַעַר וַיִּבְחַר לוֹ לוֹט אֶת כָּל כְּפַר הַיַּרְדֵּן וַיִּסַּע לוֹט מִקְדָּם וַיִּפְרְדוּ אִישׁ מֵעַל אַחִיו אַבְרָם יָשָׁב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְלוֹט יָשָׁב בְּעָרֵי הַכְּפָר וַיִּאָּחֵל עַד סְדֹם (בראשית יג, 8-12).

25. מי מאחי יוסף הציע לזרוק את יוסף לבור?

תשובה : ראובן

לאחר שאחיו רצו להרוג את יוסף נאמר: "וַיִּשְׁמַע רְאוּבֵן וַיִּצְלָהוּ מִיָּדָם וַיֹּאמֶר לֹא נִכְנֹו נַפְשׁ. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים רְאוּבֵן אֶל תִּשְׁפְּכוּ דָם הַשְּׁלִיכוּ אֹתוֹ אֶל הַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר בְּמִדְבָּר וְיָד אֵל תִּשְׁלְחוּ בוֹ לְמַעַן הַצִּיל אֹתוֹ מִיָּדָם לְהַשִּׁיבוֹ אֶל אָבִיו" (בראשית לז, 21-22).
בהמשך הציע יהודה למוכרו לשיירת הישמעאלים שעברה במקום וכך הגיע יוסף למצרים.

רמה גבוהה

1. איזה שיח/ עץ המליכו העצים עליהם למלך במשל יותם?

תשובה: האטד

לאחר שאבימלך הרג בסיוע אנשי שכם את כל אחיו, למעט יותם הקטן שהתחבא, עלה יותם לראש הר גריזים ונשא משל: "הלוך הלוכו העצים למשח עליהם מלך". הזית, הגפן והתאנה סרבו ואז פנו העצים אל האטד אשר הסכים ואמר: "אם באמת אתם משחים אתי למלך עליכם באו חסו בצלי, ואם אין תצא אש מן האטד ותאכל את ארזי הלבנון". אבימלך נמשל לאטד ואנשי שכם לארזי הלבנון. ואכן, בסוף פרץ סכסוך בין אבימלך לאנשי שכם ואבימלך הרס את העיר. לבסוף גם אבימלך מצא את מותו לאחר שאשה זרקה עליו פלח רכב מעל המגדל בתבץ (שופטים ט).

2. המשפטים הבאים קשורים ביעקב ועשו. ציין מהו המשפט הנכון!

תשובה: המשפט הנכון הוא- עשו היה שער ויעקב איש חלק

לאחר שרבקה ציוותה את יעקב להביא גדיי עיזים מהצאן כדי שתעשה מטעמים ויביא ליצחק על מנת לקבל ממנו את הברכה (במקום עשו) טוען יעקב: "ויאמר יעקב אל רבקה אמו הן עשו אחי איש שער ואנכי איש חלק אולי ימשני אבי והייתי בעיניו כמתעתע והבאתי עלי קללה ולא ברכה" (בראשית כז, 11).

בתגובה רבקה מלבישה את יעקב את בגדי עשו החמודות ואת עורות גדיי העיזים מלבישה על ידיו ועל חלקת צואריו (שם, 12).

3. על מי מבין הבאים כתוב ששכח להכיר תודה לרעהו?

תשובה: שר המשקים ליוסף

לאחר שיוסף פתר לשר המשקים את חלומו הוא מבקש ממנו: "כי אם זכרתני אתך פאשר ייטב לך ועשית נא עמדי חסד והזכרתני אל פרעה והוצאתני מן הבית הזה כי גנב גנבתי מארץ העברים וגם פה לא עשיתי מאומה כי שמו אתי בבור... ולא זכר שר המשקים את יוסף וישכחתי" (בראשית מ, 14-15 ; 23).

4. מה שמה של העיר שמופיעה בסרטון?

תשובה: יריחו

העיר יריחו נכבשה באמצעות הקפת העיר 7 ימים. הכוהנים תקעו בשופר ונשאו את ארון ה'. ביום השביעי הקיפו את העיר 7 פעמים ואז הריעו כל העם וחומות העיר נפלו (יהושע פרק ו).

5. מה קרה בעקבות הגעתם של משה ואהרון אל פרעה בפעם הראשונה?

תשובה: פרעה הכביד את העבדות על בני ישראל

א"כ, חילוק ביצוק אמת

לאחר שמשה ואהרון הגיעו אל פרעה בפעם הראשונה כדי לבקש מפרעה שיוציא את בני ישראל מצרים, פרעה מצווה את הנוגשים בעם ואת שוטריו לאמור: "לא תאספון לתת תבן לעם ללבן הלבנים כִּתְמוֹל שְׁלֹשׁ הַיָּמִים יִלְכוּ וְקִשְׁשׁוּ לָהֶם תִּבָּן" (שמות ה, 7).
פרעה אכן מזהיר את משה שלא יראה שוב את פניו אך זאת רק לאחר מכת חושך (שם י, 28).

6. לאחר שנודע שהמרגלים ביריחו:

תשובה: הם התחבאו שלושה ימים בהרים

לאחר ששליחי מלך יריחו הגיעו לביתה של רחב היא העלתה אותם לגג והחביאה אותם בין פשתי העץ. רחב הורידה אותם בחבל מחלון ביתה והציעה למרגלים: "הִהָרָה לָכוּ פֶּן יִפְגְעוּ בְּכֶם הָרֹדְפִים וְנִחַבְתֶּם שְׁמָה שְׁלֹשֶׁת יָמִים עַד שׁוּב הָרֹדְפִים וְאַחַר תֵּלְכוּ לְדָרְכְּכֶם" (יהושע ב, 16).

7. היכן נזכר: "... וְהַשְּׁמִימִים הִתְקַדְּרוּ עֲבִים וְרוּחַ, וַיְהִי גֶשֶׁם גְּדוֹל"?

תשובה: לאחר מעמד הר הכרמל

לאחר שאליהו הצליח להוריד אש מן השמים בהר הכרמל ושחט את נביאי הבעל בנחל קישון, ירד גשם לאחר שלוש שנות בצורת וכך נאמר: "... וְהַשְּׁמִימִים הִתְקַדְּרוּ עֲבִים וְרוּחַ, וַיְהִי גֶשֶׁם גְּדוֹל" (מלכים א' יח, 45).

8. העיר יהוד נמצאת בנחלת שבט:

תשובה: יהוד נמצאת בנחלת שבט דן

" לְמִטָּה בְּנֵי דָן לְמִשְׁפַּחְתָּם... וַיְהִי וַיְבַנֵּי בְרֶק וַגַּת רַמּוֹן" (יהושע יט, 40; 45).

9. למי נאמר: "חֲזֹה לָךְ בְּרַח לָךְ אֶל אֶרֶץ יְהוּדָה וְאָכַל שֵׁם לֶחֶם וְשָׂם תִּנְבְּא"?

תשובה: עמוס

אמציה כהן בית אל "לא אהב" את נבואת התוכחה של עמוס כלפי ממלכת ישראל וירבעם בן יואש מלך ישראל: "בְּחֶרֶב יָמוּת יִרְבְּעָם וַיִּשְׁרָאֵל גְּלָה יִגְלָה מֵעַל אֲדָמָתוֹ" ואז פנה אמציה לעמוס: "חֲזֹה לָךְ בְּרַח לָךְ אֶל אֶרֶץ יְהוּדָה וְאָכַל שֵׁם לֶחֶם וְשָׂם תִּנְבְּא וּבֵית-אֵל לֹא תוֹסִיף עוֹד לְהִנָּבֵא כִּי מִקִּדְשׁ מִלְּךָ הוּא וּבֵית מִמְלָכָה הוּא" (עמוס ז, 10-13).

10. ממי פחד שאול במלחמתו האחרונה נגד הפלשתים שהייתה בגלבוּע?

תשובה: מהמורים בקשת

"וַתִּכְבַּד הַמִּלְחָמָה אֶל שְׂאוּל וַיִּמְצָאֶהוּ הַמּוֹרִים אֲנָשִׁים בְּקִשָּׁת וַיַּחַל מְאֹד מִהַמּוֹרִים" (שמואל א' לא, 3).

לאחר ששאוּל הבין שהפלשתים יתפסו אותו ויתעללו בו הוא שם קץ לחייו ונפל על חרבו יחד עם שלושת בניו.

11. מי אמר: "וסעדו לבכם אחר תעברו"?

תשובה: אברהם לשלושת אורחיו

"וסעדו לבכם אחר תעברו כי על כן עברתם על עבדכם ויאמרו כן תעשה כאשר דברת" (בראשית יח, 5).

12. לקראת מי יצאו חבל נביאים עם נבל תוף חליל וכינור?

תשובה: שאול

לאחר ששמואל המליך את שאול הוא נתן לו 3 אותות ואחד מהם היה: "אחר כן תבוא גבעת האלהים אשר שם נצבי פלשתים ויהי כבאך שם העיר ופגעת חבל נבאים ירדים מהבמה ולפניהם נבל ותף וחליל וכנור והמה מתנבאים וצלחה עליך רוח ה' והתנבית עמם ונהפכת לאיש אחר" (שמואל א י, 5-6).

13. לאיזו עיר הגיע ארון ה'?

תשובה: לבית שמש

לאחר הניצחון על ישראל הפלשתים לקחו את ארון ה' בשבי. במשך שבעת החודשים ששה ארון ה' בערי הפלשתים רבים מצאו את מותם במגיפה. הפלשתים בעצת הקוסמים והכהנים החליטו להחזיר את ארון ה' לישראל וכדי לבדוק האם הארון הוא הסיבה למכות שניחתו עליהם הם לקחו עגלה חדשה ופרות שלא עשו מעולם עבודה ואת בני הפרות כלו בבית ושמו על העגלה את הארון עם עכברי זהב והיה אם הארון יגיע לבית שמש סימן שהארון "אשם" במכות ואם לא זה סתם יד המקרה. ואכן: "וישרנה הפרות בדרך על-דרך בית שמש במסלה אחת הלכו הלך וגעו ולא סרו ימין ושמאל... ובית שמש קצרים קציר-חטים בעמק... " (שמואל א' פרק ו).

14. במשל כבשת הרש חרף דוד את דינו של העשיר: "ואת הכבשה ישלם _____".

תשובה:

ארבעתיים

לאחר חטא דוד בבת שבע ואוריה החיתי בא אליו נתן הנביא ומשל בפיו: איש עשיר שהגיע אליו אורח ובמקום לקחת מבקר לקח את כבשת האיש הרש ועשה אותה לאורחו. דוד עצמו חרף את גורלו של העשיר למוות ואת הכבשה ישלם ארבעתיים. ואז אומר לו נתן: "אתה האיש... מדוע בזית את דבר ה' לעשות הרע בעיני את אוריה החיתי הכית בחרב ואת לקחת לך לאשה ואתו הרגת בחרב בני עמון ועתה לא תסור חרב מביתך עד עולם..." (שמואל ב' יב, 1-10).

15. מי הגיש למי לחם ויין?

תשובה: מלכי צדק לאברהם

א"כ, חילוק בדרכ אמת

לאחר שאברהם ניצח את ארבעת המלכים ושיחרר את לוט מהשבי יצא מלכי צדק מלך שלם לקראתו: "וימלכי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין והוא כהן לאל עליון" (בראשית יד, 18).

16. כיצד מצאה המלכה איזבל את מותה?

תשובה:

במסגרת ההפיכה של יהוא מלך ישראל נגד אחאב ועובדי הבעל מגיע יהוא ליזרעאל: ואיזבל שומעה ותשם בפה עיניה ותיטב את ראשה ותשקף בעד החלון ויהוא בא בשער... וישא פניו אל החלון... ויאמר שמטוהו (שמטוה) וישמטוה ויז מדמה אל הקיר ואל הסוסים, וירמסנה" (מלכים ב' ט, 30-33).

17. שמו של מי במקרא נקשר בשמו של הר תבור?

תשובה: גם גדעון וגם ברק בן אבינועם

לאחר הקרב נגד המדינים שואל גדעון את זבח וצלמונע מלכי מדין: "ויאמר אל זבח ואל צלמונע איפה האנשים אשר הרגתם בתבור ויאמרו כמוהם אחד כתאר בני המלך ויאמר אחי בני אמי הם חי ה' לו החיתם אותם לא הרגתי אתכם" (שופטים ח, 18). מתברר שהמדינים הרגו שם את אחיו.

ברק בן אבינועם מצביא הקרב נגד סיסרא מגייס את העם ועולה להר תבור בפקודת דבורה השופטת: "ותשלח (דבורה) ותקרא לברק בן-אבינועם מקדש נפתלי ותאמר אליו הלא צנה ה' אלהי ישראל לך ומשכת בהר תבור ולקחת עמך עשרת אלפים איש מבני נפתלי ומבני זבלון" (שופטים ד, 6).

18. באיזה ספר בתנ"ך נמצא בשני פסוקים רצופים חמישה משמותיו של האריה?

תשובה: בספר איוב

בדברי אליפז התימני רע איוב נאמר: "שאגת אריה וקול שחל ושיגי כפירים נתעו ליש אבד מבלי טרף ובני לביא ותפרדו" (איוב ד, 10-11).

19. איזה נביא התנבא בתל אביב?

תשובה: יחזקאל

יחזקאל שניבא דווקא בבבל אומר: "ואבוא אל הגולה תל אביב הישבים אל נהר כפר..." (יחזקאל ג, 15).

מקור השם תל אביב אם כן, הוא, המקום שבו ישבו הגולים לבבל ליד נהר כפר. העיר תל אביב נקראה כך בעקבות התרגום העברי של נחום סוקולוב לספרו של הרצל, "אלטנוילנד", בו תיאר הרצל כיצד תיראה, לדעתו, המדינה היהודית לכשתקום.

20. מי מהבאים נצטווה: "קום התהלך בארץ?"

תשובה: אברהם

אברהם נצטווה: "קום התהלך בארץ לארצה ולרחבה כי לך אתגננה" (בראשית יג, 17).

21. אילו מהתכונות המאפיינות את הנשר נזכרו במקרא?

תשובה: כל התכונות נזכרו

בספר איוב אומר ה' לאיוב: "...אם על פיך יגביה נשר וכי ירים קונו?" (איוב לט, 27).
יחזקאל אומר: "הנשר הגדול גדול הכנפים ארץ האבר מלא הנוצה אשר לו הרקמה בא אל הלכנון ויקח את צמרת הארז" (יחזקאל יז, 3). הנשר הוא מלך בבל שהגלה את יהויכין מלך יהודה לבבל והמליך תחתיו את צדקיהו אך זה מרד בו ולא שמר לו אמונים.
בנבואת החורבן של מיכה הוא אומר: "קרחי וגזי על בני תענוגים הרחבי קרחתך פנשר כי גלו ממך" (מיכה א, 16), כלומר מרטי את שערותיך לאות אבל וצער כמו הנשר שנראה קרח.

22. היכן התרחשה עקידת יצחק?

תשובה: בהר המוריה

"ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני. ויאמר קח נא את בנדך את יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך אל ארץ המריה והעלהו שם לעלה על אחד ההרים אשר אמר אליך" (בראשית כב, 1-2).

23. איזה מכלי הבית הבאים לא מופיע בתנ"ך?

תשובה: אהיל לא מופיע בתנ"ך

המטאטא מופיע בנבואת ישעיהו על בבל: "ושמתיה למורש קפד ואגמי מים וטאטאתיה במטאטא השמד נאם ה' צבאות" (ישעיהו יד, 23).
היעה מופיע במשכן ובבית המקדש ככלי ניקוי למזבח. לדוג: "ויעש את כל כלי המזבח את הסירות ואת היעים ואת המזרקות את המזלגות ואת המחתות כל כליו עשה נחשת" (שמות לח, 3).
או: "והסירות ואת היעים ואת המזרקות ואת הכלים האלה אשר עשה חירם למלך שלמה בית ה' נחשת ממרט" (מלכים א' ז, 45).
השידה מופיעה בספר קוהלת: "עשיתי לי שרים ושרות ותענגות בני האדם שדה ושדות" (קוהלת ב, 8).

24. איזו ציפור לא נזכרה במקרא?

תשובה: כל הציפורים נזכרו

העגור נזכר בספר ירמיהו שמוכיח את העם: "גם חסידה בשמים נדעה מועדיה ותר וסיס ועגור שמרו את עת באנה ועמי לא נדעו את משפט ה'" (ירמיהו ח, 7).

אנ"א, חילוק בדרכ אמת

הזמיר נזכר בספר שיר השירים: "כי הנה הסתו עבר הגשם חלף הלך לו הנצנים נראו בארץ עת הזמיר הגיע וקול התור נשמע בארצנו" (שיר השירים ב, 11-12).

התוכי נזכר בספר מלכים א' כחלק מבעלי חיים וחפצים יקרי ערך שהובאו לשלמה המלך: "אחת לשלש שנים תבוא אגני תרשיש נשאית זהב וכסף שנהבים וקפים ותכנים" (מלכים א' י, 22).

25. מה שמה של הדמות העולה מהאיור הבא?

תשובה: עכן

עכן מעל בחרם ולקח משלל העיר יריחו בניגוד לציווי ה': "וארא בשלל אדרת שנער אחת טובה ומאתים שקלים כסף ולשון זהב אחד חמשים שקלים משקלו ואחמדם ואקחם והנם טמונים בארץ בתוך האהלי והכסף תחתייה" (יהושע ז, 21).